

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่เก่าแก่ที่สุดของสังคมไทย คือ สุขาภิบาล นับตั้งแต่มีการปฏิรูประบบราชการในปี พ.ศ. 2435 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ในปี พ.ศ. 2448 มีการจัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรปราการขึ้นเป็น สุขาภิบาลในเขตหัวเมืองแห่งแรก เพื่อทำหน้าที่บูรณะหรือจัดสร้างถนนหนทาง รักษาความ สะอาดดูแลด้านสาธารณสุขและจัดการศึกษาขั้นต้นแก่ประชาชน และ 2 ปีหลังจากนั้น ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ร.ศ. 127 (พ.ศ. 2451) ให้มีการจัดตั้งสุขาภิบาลในหัวเมือง ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยแบ่งสุขาภิบาลออกเป็น 2 ประเภท คือ สุขาภิบาลเมือง และสุขาภิบาล ตำบล เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยคณะราษฎรซึ่งมีนโยบายที่จะกระจาย อำนาจสู่ท้องถิ่น และปี พ.ศ. 2476 รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งเป็นแบบสภานายกเทศมนตรี เป็นแบบจากประเทศอังกฤษ คือ ประชาชน ในเขตเทศบาล เลือกสมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาเทศบาลเสียงข้างมากเลือกนายกเทศมนตรีและ เทศมนตรี

พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้มีเทศบาล 3 แบบ คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล โดยเริ่มต้นยกฐานะสุขาภิบาล 35 แห่งที่มีอยู่เป็นเทศบาลและจัดตั้งเพิ่มเติม อีกในปี พ.ศ. 2489 สามารถเปิดเทศบาลได้เพียง 177 แห่ง ไม่สามารถมีครบทุกตำบลได้ เพราะฐานะแต่ละตำบลแตกต่างกัน และปรากฏว่าจำนวนที่เปิดเป็นเทศบาลดังกล่าวไม่ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย เพราะประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่สนใจ การปกครองรูปแบบเทศบาลรัฐบาลจึงได้กลับมากระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นในรูปแบบ สุขาภิบาลอีกครั้งหนึ่ง

ปัจจุบันรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของไทยมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 ได้กล่าวถึงการปกครองส่วนท้องถิ่นในหมวด 9 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 282 ถึง มาตรา 290 รวม 9 มาตรา ได้กำหนดให้การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิมเป็นเทศบาลตำบล และยกเลิกการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9ก ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 มีผลให้สุขาภิบาลทั่วประเทศ จำนวน 981 แห่ง เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลทั้งหมด โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 การเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน ดังนี้ โครงสร้างของการบริหารองค์กร ซึ่งแต่เดิมสุขาภิบาลจะมีคณะกรรมการสุขาภิบาลเป็นคณะผู้บริหาร และอยู่ภายใต้การกำกับของข้าราชการประจำ แต่ในรูปแบบเทศบาลตำบลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นผู้บริหารงาน โดยอยู่ในการกำกับดูแลของนายอำเภอเท่าที่กฎหมายกำหนดบทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลมีกว้างขวางมากกว่าสุขาภิบาลเดิมมากการมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารในรูปแบบของเทศบาลตำบล สามารถส่งเสริมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล ได้มากกว่าการบริหารในรูปแบบสุขาภิบาล (ชัชวาล จันทรแก้ว, 2545 : 20)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาลฉบับที่ 12 ซึ่งมีประเด็นสำคัญให้แยกคณะผู้บริหารออกจากสภาเทศบาล เพื่อให้การบริหารงานของคณะผู้บริหารเป็นไปอย่างเข้มแข็งไม่มีเกมการเมืองมาเกี่ยวข้อง หรือสร้างปัญหาได้การบริหารงานต้องหยุดชะงักเหมือนที่ผ่านมาโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีการเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรงเข้ามาบริหารงาน ไม่ต้องให้ฝ่ายสภาเสนอชื่อลงมติเหมือนที่ผ่านมาอีกต่อไป ซึ่งมีผลทำให้ที่มาของคณะผู้บริหารของเทศบาลในปัจจุบันยังมี 2 ระบบ คือระบบเก่าที่สภาเป็นผู้เลือกเป็นคณะเทศมนตรีจำนวน 3 คน ใช้กับเทศบาลที่มีสมาชิกสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งตามกฎหมายเก่ายังคงอยู่จนกว่าจะหมดวาระตามกำหนด และระบบใหม่ที่นายกเทศมนตรีมาจาก การเลือกตั้งโดยตรง และนายกจะมีคณะผู้บริหารของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งใช้กับเทศบาลที่หมดวาระแล้ว ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่ (ฉบับที่ 12) และในอนาคตเทศบาลระบบเก่าก็จะหมดไป ซึ่งถือว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้คือส่วนของการปฏิรูประบบราชการ เพื่อรองรับปัญหาต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ช่วงปี พ.ศ. 2540 ได้เกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ได้สะท้อนให้เห็นศักยภาพในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของระบบราชการเป็นอย่างมาก และแสดงให้เห็น

เห็นว่าระบบราชการที่เป็นอยู่ ไม่สามารถรองรับสภาพปัญหาที่สลับซับซ้อน ในยุคโลกาภิวัตน์นี้ได้ การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ จึงเป็นภารกิจที่รัฐมีอาจหลีกเลี่ยงได้ และเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาระยะยาว แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการส่งเสริมอย่างจริงจังจากภาครัฐมานาน จึงทำให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ ขาดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบกับบุคลากรในแต่ละระดับขาดประสบการณ์ หรือผ่านการบริหารจัดการมาน้อย ในระยะแรกจึงอาจทำให้ศักยภาพในการบริหารจัดการ ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรประกอบกับประชาชนส่วนมากเคยชินกับระบบราชการแบบเดิม ที่ชอบจะเป็นฝ่ายรับมากกว่าที่จะช่วยตัวเอง หรือตื่นตัวตามการบริหารงานของรัฐ ร่วมตรวจสอบและสะท้อนปัญหาอย่างต่อเนื่องจริงจัง นโยบายแผนงาน/โครงการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าที่ควร ในหลักการบริหารจัดการที่ประกอบด้วย 4 M คือ คน (Man) อุปกรณ์ (Materials) เงิน (Money) และการจัดการ (Management) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบหมดแต่เนื่องจากเป็นองค์กรที่

พึ่งได้รับการยกฐานะขึ้นใหม่ ความสามารถของบุคลากร และระบบในการบริหารจัดการจึงยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินงานในการแก้ปัญหาของชุมชนไม่ประสบผลสำเร็จโดยรวม ขณะเดียวกันระบบแผนที่มีอยู่ยังไม่ได้นำไปใช้เท่าที่ควร การจัดทำแผนขององค์กรเพียงแต่ดำเนินการตามระเบียบข้อสั่งการจากส่วนกลางเท่านั้น ยังมีได้นำเอาแผน ๆ ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ปัญหาดังกล่าวดังกล่าว จึงกลายมาเป็นอีกปัญหาหนึ่งในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นใหม่

ขณะเดียวกัน การแทรกแซงของฝ่ายการเมือง ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้วัตถุประสงค์ของแผนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้มักจะมีมูลเหตุหลายประการ เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่นบางกลุ่ม-บางคน ได้ไปหาเสียงในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ให้สัญญากับชุมชนว่าจะจัดงบประมาณ/โครงการมาแก้ปัญหาเรื่องต่างๆ ที่กลุ่มชุมชนนั้นประสบอยู่ หรือตามที่ชุมชนเสนอให้มา ซึ่งปัญหาบางเรื่องเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาของหมู่บ้านอื่น อาจจะไม่จำเป็นเร่งด่วนมากนัก แต่หลังเลือกตั้ง นักการเมืองเหล่านั้นได้เข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งสามารถตัดสินใจหรือผลักดันได้ว่าจะนำแผนงาน/โครงการใดไปปฏิบัติ ส่วนมากจะเลือกเอาเฉพาะ โครงการของตนเองมาดำเนินการก่อน จึงทำให้ปัญหาเร่งด่วนตามแผนที่ผ่านกระบวนการจัดทำแผนของท้องถิ่นมาแล้วบางครั้งขาดการนำไปปฏิบัติจริง และปัญหานั้นๆ ยังคงอยู่ เป้าหมายของแผนจึงมีอาจบรรลุผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีการจัดลำดับหรือคิวของงบประมาณในแต่ละปีที่จะได้รับงบประมาณเป็นหลัก ไม่ได้

ให้ความสำคัญกับสภาพปัญหาที่มีอยู่ โดยสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีการตกลงกันเป็นการภายในว่า ในปีงบประมาณนี้ จะจัดสรรงบประมาณให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนใดก่อน-หลัง และลงมติดกัน ทำให้ปัญหาเร่งด่วน จำเป็นต่างๆ ตามหลักการวางแผนไม่ได้รับการนำไปปฏิบัติดำเนินการแก้ไขที่ควร

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านด่อน ที่ผ่านมามีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา 3 ปี และตามเทศบัญญัติของตำบลมาโดยตลอดและเทศบาลตำบลบ้านด่อน ได้เข้าร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลตามแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบ้านด่อน ซึ่งในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาหลายด้านเกี่ยวกับการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนา ได้แก่ ปัญหาประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาน้อยมาก ปัญหาผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ไม่เข้าใจระบบการติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบล

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะวิจัยกระบวนการดำเนินงานและผลการดำเนินการตามนโยบายการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในปีงบประมาณ 2553 ของเทศบาลตำบลบ้านด่อนอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านด่อนมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านด่อนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตลอดจนระบุปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลไปปฏิบัติเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านด่อน ซึ่งจะส่งผลให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุผลตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบายมากขึ้นต่อไป

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลก็เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่จะช่วยสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินการตามแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด คุ่มค่ากับงบประมาณ เวลา และทรัพยากร ฯลฯ ที่ใช้จ่ายไปหรือไม่ ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะศึกษาข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ โดยผู้วิจัยนำเอาแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลบ้านด่อน มาวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง
2. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัยมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้มุ่งที่จะศึกษาในประเด็นผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี
- 1.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งด้านร่างกายจิตใจและ

สติปัญญา

- 1.3 ด้านการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- 1.4 ด้านการส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีความโปร่งใส
- 1.5 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- 1.6 ด้านการส่งเสริมให้มีสาธารณูปการอย่างทั่วถึง

2. ขอบเขตด้านระยะ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม-๓๑ กันยายน 2554

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาวิจัยในพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

4. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 6,421 คน (เทศบาลตำบลบ้านด่อน : 2552 : 5)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคายจำนวน 370 คน ได้มาโดยใช้สูตร ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727) และการสุ่มอย่างง่าย

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ หมู่บ้านที่อยู่อาศัยของประชาชน 8 หมู่บ้าน

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านด่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 6 ด้าน ได้แก่

5.2.1 ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี

5.2.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งด้านร่างกายจิตใจและ

สติปัญญา

5.2.3 ด้านการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

5.2.4 ด้านการส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีความโปร่งใส

5.2.5 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5.2.6 ด้านการส่งเสริมให้มีสาธารณูปการอย่างทั่วถึง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ หมายถึง หมู่บ้าน (Village) คือ ถิ่นสถานที่อยู่อาศัยของมนุษย์ที่มักจะมีในพื้นที่ชนบท หรือใช้เรียกชื่อเขตปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กที่ประกอบไปด้วยหลายๆ ครอบครัว โดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบบริหารและจัดการกิจการในหมู่บ้านนั้นๆ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง บ้านโพรงงาม บ้านโนนศิลา บ้านดอนใต้ บ้านดอนแดง บ้านดอนเหนือ บ้านหนองกก บ้านดอนโพธิ์ศรี และบ้านโพธิ์เจริญ

2. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี หมายถึง ผลที่เกิดจากการนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลตำบล ไปปฏิบัติซึ่งมีผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านดอน ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านเศรษฐกิจด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีที่มีความโปร่งใส ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 ด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนเพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี หมายถึง การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ โดยมีการระบุดูประสงค์และเป้าหมายไว้ชัดเจน ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว และกลุ่มอาชีพ รวมทั้งการจัดการตลาดเพื่อขายสินค้า การเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพและโอกาสให้กับผู้มีรายได้น้อย

2.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา หมายถึง การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ โดยมีการระบุดูประสงค์และเป้าหมายไว้ชัดเจน ดังนี้ มีการป้องกันรักษาและสุขภาพอนามัยของประชาชนในทุกหมู่บ้าน มีการส่งเสริมให้มีการให้สวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาส และมีการส่งเสริมการศึกษาและประเพณีวัฒนธรรมในชุมชน

2.3 ด้านการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน หมายถึง การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ โดยมีการระบุดูประสงค์และเป้าหมายไว้ชัดเจน ดังนี้ มีการส่งเสริมความเข้มแข็งให้ความรู้ประชาชนในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง

2.4 ด้านการส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีที่มีความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ โดยมีการระบุดูประสงค์และเป้าหมายไว้ชัดเจน ดังนี้ มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร มีการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน มีปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารภายในองค์กร

2.5 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ โดยมีการระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ชัดเจน ดังนี้ มีการสร้างจิตสำนึกในด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.6 ด้านการส่งเสริมให้มีสาธารณูปการอย่างทั่วถึง หมายถึง การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ โดยมีการระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ชัดเจน ดังนี้ มีการก่อสร้างปรับปรุงบำรุงถนน ทางเท้าและท่อระบายน้ำ มีการพัฒนาการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะและไฟฟ้าแรงต่ำเพื่อการเกษตร และมีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลนำเสนอคณะผู้บริหารเพื่อให้เห็นความสำคัญของแผนพัฒนาและใช้แผนพัฒนาเป็นกรอบนำในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลบ้านดอน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล และตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY